

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Poniedziałek dnia 27 Marca v. s. 1853 Roku.

W I A D O M O Ś C I K R A J O W E.

Объявление.

Коммиссія учрежденная для удовлечиворенія владѣльцовъ домовъ и земель, занятыхъ подъ укрѣпленія въ Г. Вильнѣ, изъ суммы 622,505 р. 64 коп. асс., по Высочайшей воли присланныхъ изъ Заемнаго Банка, вызываеиъ всехъ владѣльцевъ означенныхъ домовъ и земель, а также и лицъ, кои имѣюиъ къ симъ домамъ претензіи, дабы въ печеніи четырехъ-недѣльнаго срока, со дня сего объявленія, явились лично сами, или черезъ своихъ уполномоченныхъ, въ сію Коммиссію, первые для получения денегъ, а послѣдніе для предьявленія своихъ претензій; по прошествіиже таковаго срока деньги будутъ выданы владѣльцамъ; и никто уже, ни подъ какимъ видомъ, просиравать претензіи къ Казнѣ не будетъ имѣть права. Коммиссія имѣеиъ засѣданія свои въ квартирѣ Предсѣдателя оной, Начальника 4го Отряда Корпуса Жандармовъ Полковника Языкова, состоящей въ Г. Вильнѣ, на Нѣмецкой улицѣ, въ домѣ Фипингофовой. 1853 года Марша 22 дня.

Членъ Коммиссіи, Исправляющій Должность Виленскаго Уѣзднаго Предводителя Дворянства, Уѣздный Судья и Кавалеръ Горновскій.

Sankt-Petersburg 18 marca.

Przez n a y w y ż s z y u k a z do Rzadzającego Senatu pod 27 lutego, Mistrz obrzędow Dworu J. C. M., Rzeczywisty Radzca Stanu, Hrabia Sotłohub, przy uwolnieniu, na własną prosbę, zupełnie od służby, najtąskawiey mianowany Radzcą Tajnym

— Jego, CESARSKA Mość, po przedstawieniu Zwierchności i postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, 21 lutego n a y w y ż s z y r o z k a z a c r a c z y ł: Dworzanom Gubernii Mińskiej, powiatow: Mińskiego, Borysowskiego, Ihumeńskiego, Bobruyskiego, Rzeczyckiego, Mozyrskiego, Stuckiego i Pińskiego, którzy byli w 1851 roku uczestnikami w przygotowaniu zapasow żywności dla Armii działającej, oświadczyć MONARSZE Jego CESARSKIEJ Mości zadowolenie. (G.S.)

— Stosownie do postanowienia Komitetu PP. Ministrów, CESARZ Jego Mość d. 14 zeszłego lutego n a y w y ż s z y r o z k a z a c r a c z y ł: wydawanie pieniędzy *prohonnych* dla Duchowieństwa wyznani cudzoziemskich czynić na liczbę koni następującą: 1) Wyznan Greko-Unitskiego i Rzymsko-Katolickiego Metropolitom: Rzymsko-Unitskiemu i Rzymsko-Katolickiemu i Prezydentom obu Duchownych Kollegiow tych obrzdkow na 12 koni, Biskupom Dyceczalnym i Członkom Kollegiow Duchownych na 10, Suffraganom czyli Biskupom Wikaryalnym na 8, Assesorom Kollegiow Duchownych i Officyalom lub Prezydentom Konsystorzow na 6, Vice-Officyalom, Assesorom Konsystorzow, Sobornym - Protorejcom, Pratatom i

Ogłoszenie.

Kommissya dla spełnienia N a y w y ż s z e y w o l i, rozplacenia właścicielom domów i placów, zajętych w mieście Wilnie pod fortyfikacyą, summy rubli ass. 622,505 kop. 64, nadesłaney z Pożyczkowego Banku Państwa, wzywa wszystkich właścicieli tychże domów i placów, jakoteż mogących mieć do nich jakiegokolwiek stosunki: aby w przeciągu czterech tygodni, od daty takowego ogłoszenia, jawili się sami, lub przez umocowanych do teyże Kommissyi, pierwsi, dla wzięcia pieniędzy, drudzy dla okazania swych pretensyi; po upłynieniu jakowego terminu jawiącym się właścicielom pieniądze wydane zostaną, i nikt już, pod żadnym względem, do Skarbu stosować pretensyi nie będzie miał prawa. Kommissya odbywać będzie ciągle czynność swoją w mieszkaniu Prezydenta teyże Kommissyi, Naczelnika 4go Obwodu Korpusu Żandarmów Półkownika Jazykowa, przy ulicy Niemieckiej w domu Vietinghofowej.

Kanonikom, Rektorem Greko-Unickich Seminarjow, Naczelnikowi Wileńskiej Rzymsko-Katolickiej wyższej Szkoły Teologicznej, Prowincyałom i innym Naczelnikom i Przełożonym Zakonów, Kapłanom Swieckim i Jeremonachom na 3, pryczetnikom na 2 konie. 2) Wyznania Ewanjelicznego: Vice-Przydentowi Ewanjelicznego Jeneralnego Konsystorza i Biskupowi na 10, Jeneralnym Super-Intendentom na 6, Duchownym Assesorom Ewanjeliczkich Konsystorzow, Radcom Konsystorskim, Proboszczom i Ober-Pastorom na 4, Pastorom na 3, Kandydatom Duchowieństwa na 2 konie. (G.S.P.)

— Przez rozkaz dzienny CESARSKI d. 12 t. m. naznaczony Naczelnikiem 6tey dywizyi ułanów, Jenerał-Por. Hr. Nostitz, dowódcą 3ciey dywizyi Huzarów, na miejsce Jenerał-Majora *Słotwińskiego*, który ma się liczyć w woysku. (T.P.)

— Przez n a y w y ż s z y r o z k a z dzienny z dnia 14 marca naznaczeni: Dowódzca 2giey brygady 2giey dywizyi konnych strzelców, Jenerał-Major *Rajewski 3ci*, liczyć się ma w jezdzie;— Gruzińskiego półku grenadyerów Podpółkownik *Timmerman 1szy*, Dowódzca 43 półku strzelców pieszych;— Erywańskiego półku karabinierów Podpółkownik *Czelajew*, Dowódzca 42go półku strzelców pieszych;— Leyb-Gwardyi 2giey brygady artylleryi Półkownik *Sywers*, Sztabs-Oficerem do CESARSKIEJ Woyskowej Akademii, dla naczelnictwa nad kształcącymi się w niej Oficerami, i ma liczyć się w Polowej Artylleryi, na miejscu 26tey brygady artylleryi Półkownika *Żukowskiego 3go*.

— Dnia 13 marca, z powszechnym wszystkim żalem, zakończył życie, w *Sankt-Petersbörgu*, Członek Rady Wojennej, Jenerał piechoty i różnych Rossyjskich oraz zagranicznych Orderów Kawaler, Hrabia *Dymitr Dymitrjewicz Kuruta*. Ciało tego ze swych zasług i przymiotów szanownego męża, ze stosownemi wojskowemi honorami, powieszono dla pochowania w *Sergiejewskim Klasztorze*.

— Dnia 15-t. m. umarł tu po długiej chorobie, Dworu Jego Cesarzkiej Mości Łowczy, Jenerał-Major i różnych orderów Kawaler, Xiążę *Sergiusz Siergiejewicz Golicyn*, szczerze żałowany od wszystkich, którzy go znali i umieli cenić wysokie przymioty duszy jego i serca.

— Po przedstawieniu sprawującego obowiązek Nowo-Rossyjskiego i Bessarabskiego Jenerał-Gubernatora, Rady Laynego Hrabiego *Pahlen*a, szypier Austriackiego statku kupieckiego, *Pascuale-Beata*, za uratowanie powierzonego mu statku i ładunku od napadu trzech Czerkieskich Korsarzów, dnia 8 listopada 1832 r. Naymiłościwie i nagrodzony złotym na wstędze S. Jerzego medalem, z napisem: „za gorliwość” dla noszenia w pętelce. (P.P.)

Odessa d. 4 marca.

Statek parowy *Newa*, oczekiwany z taką niecierpliwością, powrócił do naszego portu, dnia 2 t. m. o godzinie 10tej zrana. Wyjechał on z *Konstantynopola* dnia 19 lutego, lecz pościgniony przez wielką burzę, był zmuszonym powrócić do Bosforu, gdzie był zatrzymany przez nieprzewidziane okoliczności, które nie pozwoliły mu wyjechać znowu wcześniej, jak 27 upłynionego miesiąca. Wiadomości przezeń przywiezione, w ogólności są wcale zaspakajające pod względem położenia, w jakim znajduje się stolica Państwa Otomańskiego, używająca zupełnej spokojności i pod względem dalszego prowadzenia układów, które zmierzają do zupełnie pożądanego końca. Co się tyczy nie dawno rozszerzonej pogłoski, o zajęciu przez wojska Ibrahima, *Smyrny* i *Synopu*, tedy do niej, jak się zdaje, były przyczyną rozruchy, wynikłe w pierwszym z tych miast, gdzie mieszkańcy zamienili władze Tureckie innemi; lecz Egipcyanie nie zbliżali się do *Smyrny*, i w chwili wysyłania ostatnich wiadomości, spokojność tam znowu została przywróconą, a władza Sułtana znowu przez mieszkańców uznana. Nasza eskadra stoi w Bosforze, i stanowi przedmiot, stałego, pocieszającego uprzedzenia ze strony władz Otomańskich, których wzajemne komunikacje z Naczelnikami Rossyjskich okrętów, są ciągle zamianą przyjacielskich stosunków. Piękny widok, zadziwiający porządek tej eskadry, zachwycają wszystkich i każdego. (G.O.)

Związek Rossyi z Turcyą i Flota Rossyjska w *Konstantynopolu* 1798 roku (*).

Pokoy w *Kampoformio* zawarty, nie nadługo udzielił Europie pożądaney spokojności, i przez długi czas trwająca burza wojny, ucichła, zdaje się tylko dla tego, żeby wyhuchała z większą jeszcze gwałtownością. Austria, poddając się okolicznościom, zezwoliła na utworzenie w sąsiedztwie swoim Rzeszypospolitej Cysalpińskiej, która, będąc oddaną pod żelazną władzę francuzkiego rządu, powiększyła przez to jeszcze bardziej jego potęgę; lecz zgoda ta wymuszona była przez krytyczne położenie; dla tego też nie trudno było przewidzieć, że najstarsze w Europie Cesarstwo, nie opuści pierwszej zrzeczności, jeszcze raz uciec się do pomocy oręża dla osłabienia Francyi, tego kolosu, zagrażającego obaleniem całej Europy. Kraje Włoskie, częścią poddając się przemocy, w części będąc zaślepione nowością, przeszły pod jarzmo Francuzów; lecz wkrótce uciski, których się oni dopuszczali, obraza narodowej

(*) Z rękopismu Historii połączonych działań Rossyan z Turkami w 1798, 1799 i 1800 roku, przez A. W. *Wiśkowskiego*.

miłości własney, naybardziej zaś gorliwe podbudzania katolickiego duchowieństwa, pozbawionego z nowym porządkiem rzeczy, tych praw i wpływu, którego używało przez wiele wieków, zapaliły umysły nayżywszem nieukontentowaniem. Żądza zemsty i niecierpliwe życzenie zrzucenia z siebie jarzma cudzoziemców złąły się w jedno powszechne uczucie, i gdy zwyciężcy, przentostszy sztandar wolności od brzegów Atlantyckiego Oceanu na brzegi Adryatyku, bezpiecznie używali pociech wśród zdobytych przez siebie laurów, — zwyciężeni skrycie ostrzyli miecz zemsty i tylko oczekiwali pomyślny chwili dla zadania ciosów.

Tymczasem, gdy to wszystko przyczyniało się do nieuchronnego nowego krwi rozlewu i płomieni wojny blizki był wybuchnąć znowu w południowej stronie Europy; sama Francya przybierała się zapalić go na granicy Afryki z Azją, i potajemnie uzbrajała wyprawę dla podbicia Egiptu, oraz krajów jemu sąsiednich; co, uczyniwszy ją panią Śródziemnego morza i nadawszy jej wielki wpływ na sprawy Wschodu, zadałoby mocny cios potędze, będącej w niezgodzie z nią Anglii. Lecz jakkolwiek ostrożnie czyniły się przygotowania do tego nowego przedsięwzięcia, nie ukryły się jednakże one przed przenikliwością Rossyi, chociaż nie biorącej dotąd udziału w burzach, wstrząsających Zachód i Pałudnie Europy, a pilne mającej oko na wszystkie poruszenia i zamiary Francuzów. Często ich porozumiewania się z Portą Otomańską, nieprzejazna skłonność tego Państwa, osłabionego przez wojnę, która się ukończyła traktatem w *Jassach* 1791 roku zawartym, i jej chęć korzystania z pierwszej możliwości do powrócenia oderwanych od niej posiadłości, szczególniej zaś półwyspu Krymskiego, obudzały słuszną w Petersburskim gabinecie niespokojność, względem tajemnych umów między tureckimi ministrami a francuzkami pełnomocnikami czynionych. Jeszcze bardziej usprawiedliwiały tę niespokojność przyjacielskie związki stałego z okrucieństwem Ali-Baszy Janiny z Francuzami, znajdującymi się na wyspach Jońskich, którzy nawet stanęli już jedną nogą w należące do Albanii. Wzmocnienie wojska Tureckiego nad Dunajem, pod pozorem poskromienia zbuntowanego Baszy *Widdyńskiego*, *Passwana-Oglu*, było nową przyczyną do obudzenia w Rossyi wątpliwości. Wszystkie te, razem wzięte, okoliczności skłoniły to Mocarstwo dojęcia się dzielnych ostrożności środków; dla tego też pierwszych dni lutego 1798 roku, głównozarządzający Czarnomorskim Departamentem, Wice-Admirał *Mordwinow* (*) otrzymał rozkaz przyprowadzenia zostającej pod zarządem jego floty, i brzegów Noworossyi do stanu zabezpieczenia na wszelkie zamachy nieprzyjacielskie. W czasie, kiedy *Narwitsza* ta wola skutecznie się przez śpieszne uzbrajanie floty *Sewastopolskiej*, w początkach kwietnia dany był drugi rozkaz, aby flota takowa odbywała krążenie od brzegów Krymu do *Odessy*; w połowie zaś następującego miesiąca dany był trzeci, zalecający, aby w razie pokazania się floty Francuzkiej na morzu *Czarném* wydać jej stanowczą bitwę. Jednocześnie z tym rozkazem wzmocnione też zostały wojska, rozłożone nad Turecką granicą. W skutek tych rozkazów, flota, uzbrojona w *Sewastopolu*, w liczbie siedmiu okrętów liniowych, pięciu fregat i czterech małych statków, pod dowództwem Wice-Admirała *Uszakowa*, dnia 5 maja wypłynęła na morze, i rozpoczęła krążenie. Przez dwa miesiące nie zaszło w tej stronie nic ważnego, wszędzie była cisza; i w *Konstantynopolu*, skąd oczekiwano burzy, panowała zupełna spokojność; lecz w pierwszej połowie lipca, dowodzący flotą otrzymał wiadomość, że mocna eskadra Francuzów ukazała się na morzu *Śródziemném*, i według wszelkiego prawdopodobieństwa płynie ku brzegom Egiptu lub do Archipelagu. Mieszkań-

(*) *Nikolaj Siemienowicz*, teraz Admirał i Członek Rady Państwa.

ey wyspy *Kandyi*, strwożeni tą nowiną i lękając się napadu, pierwsi uwiadomili o tém *Porte*. *Bój* jaźn i wieści podniosły liczbę okrętów *Francuzkich* do siedmiuset; pogłoska, o zajęciu przez *Francuzów* *Malty*, zwiększyła jeszcze bardziej niebezpieczeństwo, i przelękniony *Dywan* dał rozkaz, aby jak najszybciej uzbrojono flotę. Takowe wiadomości skłoniły *Admirala* *Rossyjskiego* do podwojenia ostrożności środków i do uwiadomienia o wszystkiém *Rządu*. *Zniskąd* nieotrzymując prostą drogą wiadomości, i przymuszona przestawać na samych tylko wieściach, flota zostawała w niepewności o prawdzie; lecz ta, wkrótce została wyjaśnioną.

Jenerał Bonaparte, nabywszy sławę znakomitego wodza w wojnie, która się ukończyła pokojem w *Kampofioro* zawartym, powodując się ognistym swym charakterem, nieograniczoną próżnością i dalekimi zamysłami, nie mógł kontentować się sławą, już przezeń nabytą. Pragnął nowey, i niechciał znajdować ją na polach zmordowaney bitwami *Europy*, rokujących mu obfite w późniejszym czasie żniwo, lecz w pustyniach starożytnego świata, na klasycznej ziemi, z wspomnieniem o której poniewolnie łączą się wspomnienia licznych wielkich wypadków, i gdzie czas wszystko niszczący oszczędził tyle pomników sztuki i początków chrześcijaństwa. Stowem, chciał on szukać sławy w *Egipcie*, *Syryi*, i *Palestynie*; do laurów ciężących na młodocianém jego czole, chciał przydać jeszcze gałązki oliwne, zerwane na brzegach uświęconego wypadkami *Jordanu*, i napełniwszy *Wschód* szczękiem *francuzkiego* oręża, powrócić do *Europy* przez stolicę *Państwa* *Ottomańskiego*. Takie były zamiary wodza, którym pyszniła się *Francya* i któremu dziwiła się *Europa*, nie przewidując w nim jeszcze tego olbrzyma, który przekształcił je był polityczny i zachwieje w samych ją fundamentach. (P.P.)

TURCYA.

Konstantynopol dnia 22 lutego.

Z powodu wzięcia w niewolę *W. Wezyra*, *W. Sułtan* przymuszony został mianować na jego miejsce innego urzędnika. Wybór jego padł na *Elhata* *Mehemet* *Emin* *Reuff* *Paszę*, który sprawował już dawniej ten urząd, teraz zaś był *Wielkorządcą* *Anatolii*. 18 lutego *Reuff* *Pasza* udał się ze zwykłymi obrzędami do seraju *Tche-raghau*, gdzie *Sułtan* przyjął go najfaskawiej, sam wręczył mu wielką pieczęć państwa; rozkazał dać mu wielki order sadzony brylantami, kosztowny pałasz, i przywdziać płaszcz *wezyrowski*. Na inne też miejsca, które jednocześnie były *W. Wezyr* sprawował, i które z powodu wzięcia jego w niewolę zawakowały, wyznaczeni zostali inni urzędnicy. Tak, *Wielkorządcą* *Rumelii* został *Kawanos* *Zadé* *Hussein* *Pasza*, dowodzący od lat kilku w *Belgradzie*; *Emin* *Pasza*, syn *W. Wezyra*, dotychczasowy namiestnik w *Rumelii*, mianowany został rządcą sandżakowstw: *Janiny*, *Arlonii* i *Delwiny*; *Omer* *Pasza*, były rządcą *Negreponu*, rządcą *Saloniki*; a *Ali* *Pasza* *Stolitzy*, znajdujący się teraz przy wojsku w *Anatolii*, rządcą sandżakowstwa *Herzeg* w *Bośni*.

— *Yazindzy* *Zadé* *Esséid* *Abdul* *Vehab* *Effendi*, godnie sprawujący urząd *Wielkiego* *Muftego* od początku 1328 r., dla słabości zdrowia, otrzymał właśnie uwolnienie od obowiązku; i, na wysoką tę godność, mianowany *Mekki* *Zadé* *Mustafa* *Assim* *Effendi*, który dziś po raz już trzeci do niego zostaje powołanym. Nowy *Szeik* *Islam*, czyli *W. Mufty*, uroczystie objął swe obowiązki 7 lutego, w pałacu *Cesarskim*, sam *Sułtan* pozwolił mu usiąść obok siebie po prawey stronie. (T.P.)

AUSTRYA.

Wiedeń dnia 16 marca.

Z *Konstantynopola* donoszą, że *Ibrahim* *Pasza*, osadziwszy *Smyrnę*, kazał wziąć w niewolę *tureckiego* gubernatora, także zabrać wszelką *turecką* własność, będącą w porcie na okrętach. Po

odebraniu tych wiadomości, kursa papierów publicznych znacznie u nas spadły. (G.C.)

PRUSSY.

Berlin dnia 22 marca.

Przez rozporządzenie królewskie dozwolono pewney części żołnierzy w piechocie wydać na nieoznaczony czas urlopy; równocześnie nakazano, aby dostawiać się mający rekruci w tym roku, zamiast d. 15 kwietnia, dopiero 15 maja stawieni byli do półków.

Piszą z *Elbląga*, z *Dirschau* i *Królewca*, iż w tych miejscach i okolicach mocno się rozszerza *grypa*, tak dalece, iż prawie żadnego domu nie omija. (G.C.)

SAXONIA.

Drezno dnia 18 marca.

Zaślubiny *Xiężniczki* *Bawarskiej* *Maryi* z *Xięciem* *Współ-Rejentem* naszym, i przybycie teyże do naszey stolicy przeznaczone jest na dzień 17 kwietnia; już czynią przysposobienia na jej przyjęcie. (G.C.)

WŁOCHY.

Rzym dnia 5 marca.

Dziś przejeżdżał tędy *P. Temple*, nowy *Angielski* minister w *Neapolu*, na swoje przeznaczenie. (G.C.)

FRANCYA.

Paryż dnia 17 marca.

Godna rzecz uwagi, że *Grecy* prawie w całym *Lewancie* publicznie się oświadczyli za *Ibrahimem* *Paszą*, wielu nawet służy w jego wojsku.

Srodki ostrożności trwają ciągle; odwodowe woyska liniowe stoją w koszarach gotowe do pochodu, większa część straży została podwojona, a półki jazdy mają również rozkaz, aby były w pogotowiu. *Załogi* w *Vincennes* i *St. Denis*, stoją pod bronią.

Donoszą z *Madrytu*, że *Królowa* *Hiszpańska* ma być przy nadziei; cały naród, otrzymawszy tę wiadomość, błaga *Naywyższego* o następcę tronu, gdyż w takim wypadku tylko mogłaby powrócić dawna pomyślność *Hiszpanii* i pogodzić wszystkie stronnictwa. *Król* *Ferdynand* przychodzi z wolna do zdrowia.

Na wczorayszém posiedzeniu *Izby* *Deputowanych*, trudniono się dalszém roztrząsaniem prawa, względem poboru do woyska 80,000 ludzi z klasy 1832 roku, całe prawo przyjęto 236 głosami przeciw 17.

— Dnia 19 —

Oneday wieczór zgromadzili się deputowani opozycyi, w celu naradzania się nad zamierzonym przez ministrów planem, względem powtórnego zaraz po zamknięciu teraźniejszych posiedzeń zwołania *Izb.* *Stronnicy* *Pana* *Dupin*, skłaniają się do współdziałania z opozycją przeciwko temu planowi, i formalną przeciw temu chcą złożyć protestacją.

Według doniesień z *Blaye*, *Xiężna* *Berry* jest dosyć zdrowa i spokojna, lecz bardzo blada i smutna.

Do otworzenia *subskrypcyi* na korzyść *P. Laffitte*, utworzył się komitet składający się z *Jenerała* *Laffayette*, *Marszałka* *Clauze*, *PP.* *Odillon-Barrot*, *Mauguin*, *Beranger* i *Chatelain*.

Jenerał *Savary*, *Xiężę* *Rovigo*, przybył z *Algieru* do *Tulonu*; jego słabość ma być niebezpieczną.

— Dnia 20 —

Z *Blaye* piszą dnia 15 b. m.: „*Xiężna* *Berry* uważana tu jest za największą szczególnością; za co też sama przy pierwszej sposobności, mówiąc z *officerami*, dziękowała tymże. *Jenerał* *Bugeaud* posiada zupełne jej zaufanie. Gdy przez dni kilka, dla słabości na oczy, nie mógł wychodzić z domu, *Xiężna* posyłała kilka razy do niego, dowiadując się o jego zdrowiu.

Proces *podróznych* na okręcie „*Carlo* *Alberto*“, przyczynił rządowi kosztów do 800,000 fr.

Gazeta *Journal du Commerce*, udzieliła dziś

pierwszą listę subskrypcyj do składki, na wykupienie pałacu Pana Laffitte przeznaczony; ogólna summa pierwszego dnia podpisana, wynosi w tej redakcyi 2,962 fr., a Redakcyi *Kuryera* 2,178 fr., w Redakcyi gazety *National* 1,621 fr.; w *Journal de Rouen* 1,200 fran. W teatrze Vaudeville dane będzie na ten cel wystawienie wielkiej opery.

Prezes Izby Deputowanych, P. Dupin, zapisał na wykupienie pałacu P. Laffitte 3,000 fr. Towarzystwo deputowanych, które się zwyczajnie u P. Laffitte zgromadza, było wczora nader liczne.

Obwinieni o zamach dnia 19 listopada, Bergeron i Benoit, zostali przez sąd przysięgłych uznani za niewinnych.

Królowa nasza przybyła wczora wieczór z Brukselli w towarzystwie Xiążąt Nemours i Joinville i Xiężniczki Maryi.

Mówią, że fregata *Artemisia*, stojąca w Ankonie, popłynie do Morei, dla przewiezienia z tamtąd części wojska naszego do Ankony, poczem ma tutejszą załogę przewieźć do Algieru.

Minister wojny miał wielu oficerom i żołnierzom, mającym urlopy tylko do 1 kwietnia, przedłużyć takowe do 1 lipca.

— Dnia 21 —

Dowiadujemy się z pewnego źródła, iż zwolanie Korteżów w Hiszpanii, niezawodnie nastąpi w pierwszej połowie kwietnia, których zgromadzenie trudnić się będzie naprzód następstwem tronu najstarszej córki Królewskiej i pytaniem o uznanie wolnymi krajów Ameryki Południowej.

Jenerał Sebastiani przybył wczoraj do stolicy; bytność jego we Włoszech przywróciła mu zupełnie zdrowie.

Jenerał Guilleminot uda się do Strażburga, w celu uregulowania prac wojskowych na naszych wschodnich granicach.

Jenerał Voiron mianowany został drugim dowódcą i jeneralnym Inspektorem wojsk w Algierze. Po wyjechaniu Xięcia Rovigo do Francyi, objął tymczasowie naczelne dowództwo.

Bajonna d. 16 marca.

Odebrane z Irun wiadomości donoszą o zmianie ministerium Hiszpańskiego. Jenerał Morillo zastąpił Jenerała Cruz, P. San Martin otrzymał sprawy wewnętrzne, a Xiężę San Fernando zajął miejsce Pana Zea Bermudez. (G.C.)

Niektórzy Karoliści utrzymują, że Xiężna Berry jest zaślubiona z Xięciem Karolem Brunswickim. (T.P.W.)

RZECZY NIDERLANDZKIE.

Haga d. 20 marca.

Piszą z Harlem, że flota angielsko francuzka przy wschodnim wietrze dnia 17 t. m. pokazała się około samych brzegów holenderskich, lecz ku południowi znikła znowu z oczu, i tylko jeszcze jeden wojenny okręt widziano w stronie południowej. Toż samo donoszą z Helder, iż tego dnia widziano tam flotę, składającą się ze czterech angielskich i trzech francuzkich wielkich wojennych okrętów.

— Dnia 22 —

Onegdaj w południe przybył do Rotterdamu na parowym okręcie: „Batavier,” P. Zuylen van Nyevelt.

We Flandryi Zelandzkiej zachowują jeszcze największą ostrożność; szczególnie podwojono tam baczność na obcych, którzy usiłują przekroczyć granice.

Okolo Herzogenbusch zamierzają znowu dalsze zalewania wodą rozszerzać.

Według listów z St. Omer, od naszych krajowców w niewoli francuzkiej zostających, nade-

ślanych, miano tymże zapowiedzieć, iż jeżeli sprawa belgijsko-holenderska naydaley za trzy tygodnie załatwioną nie będzie, rodacy nasi odprawieni zostaną do południowej Francyi, jak głoszą, w okolice Tuonu.

Bruksella d. 21 marca.

Gazeta *Independent* pisze, iż ciężarność Królowej została urzędownie oznajmiona arcybiskupowi Mechlińskiemu, i że publiczne modły za jej szczęśliwe rozwiązanie zalecone.

W Leodyum otworzona będzie także subskrypcya na rzecz P. Laffitte.

Baron Mortier przybył tu dnia onegdajszego z Paryża, z poleceniami Króla Francuzów do Króla Leopolda.

Na odbudowanie cytadelli antwerpskiej, przełożono kosztorys, wynoszący 1,250,000 fr.

— Dnia 23 —

Journal d'Anvers zawiera następującą wiadomość: „Listy z Flessyngi donoszą o przybyciu floty angielsko-francuzkiej do wyspy Walcheren; wielu mieszkańców z Flessyngi miało się schronić; to zdarzenie wielką tam sprawuje trwogę.” (G.C.)

ANGLIA.

London d. 16 marca.

Na następujący poniedziałek zapowiedziano wielką ucztę w pałacu królewskim St. James, na której znajdować się mają wszyscy członkowie dyplomatyczni, i wielu członków izby wyższej i niższej.

— Dnia 19 —

Na posiedzeniu niższej izby dnia onegdajszego, podano znowu niezmierną liczbę petycyy, przeciwko bilowi do ułumienia niepokojów w Irlandyi.

Z powodu domysłów, o nieporozumieniu zasłłem w gabinecie, i o wystąpieniu jednego lub dwóch znakomych członków, łącznie z wiadomościami ze stałego łądu, kursa papierów spadły znacznie na dzisiejszej giełdzie; prawie nikt takowych nie nabywał.

Obywatele hrabstwa Herts mieli podać Królowi adres, przeciwko wojnie z Hollandyą.

Po oddaleniu się Posła Tureckiego Namik Paszy, sprawować będzie interessa poselskie P. Maurojeni.

Zabrano znowu Hollendersko-Indyyski statek, Xiężę Oranii, płynący z Batawii do Rotterdamu, i sprowadzono go do Portsmouth.

Hrabia Matuszewicz, wyjechał z Londynu do Melton Mowbray, dóbr lorda Kinnaird, gdzie czyni przysposobienia do dalszej podróży.

— Dnia 22 —

Artykuł bilu względem sądów wojennych w Irlandyi został przyjęty 270 głosami przeciw 140. (G.C.)

HISZPANIA.

Madryt dnia 9 marca.

Głoszą, iż rząd nasz uznał Donnę Maryą za Królową Portugalii; lecz ta pogłoska zdaje się bydl jeszcze zawczesną. (G.C.)

GRECYA.

Patras d. 16 lutego.

Otrzymałmy w tej chwili wiadomość z Nauplii, iż prawie wszystkie warowne miejsca w okolicy tego miasta, znajdując się już w posiadaniu wojsk Królewsko-Bawarskich. Z Zante piszą, że Francuzkie wojska, które stały załogą w Nauplii, obozują teraz na równinach pod Argos, zkąd za parę tygodni wyruszą do Aten i Negreponu, w celu oświecenia tych miejsc, dopóki wojska Bawarskie nie przybędą. Biskup rzymsko-katolicki z Zante, przybył do Nauplii, w celu złożenia Królowi Ottonowi powinnego hołdu, jako Naczelnik religii katolickiej w Morei. (G.C.)

Observacje meteorologiczne.	Czas Obserwacji.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	Wiatr.	Stan powietrza.
	d. 24 o 2 wieczor.	27 cal. 11,0 lin.	+ 2½ stopni.	Półn.-zach.	Pogoda.
	d. 25 o godz. 5½ ranc.	27 — 11,7 —	— 3½ — —	Półn.-zach.	Pogoda.
	d. 26 — — —	28 — 0 4 —	— 4 — —	Półn.-zach.	Pogoda.
	d. 27 — — —	28 — 0,0 —	— 5½ — —	Wschodni.	Pogoda.

DODATEK